

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre 10 k.
Félévre 5 " "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy órára 1 " "

Egyes szám ára 4 k.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

1000 nagy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
irattások alk. szerint jutányos áron vesztnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatásért 30 kr.

Mi történik körülöttünk?

Debreczen, márcz. 18.

Mig a boldog pheakok országa felett Bánffy-Alkinous örködik és ringatja álomba a szívesen elalvó nemzeti géniust, mely már husz év óta álmosan bóbiskol addig körülöttünk mozog minden és az egész világot egy csomó érdekes kérdés mozgatja, melyekből esetleg nekünk is kijut egy kis költség, melyet a béke fentartására szó bölcs külügyi kormányunk. Majd megtudjuk akkor, mit mozgott Európa, Ázsia és Amerika, mikor a számlát Goluhovszky Agenor ur élénk teszi. Egyet nyelünk és szó nélkül fizetünk, mint már 30 év óta mindig.

Ausztriában csend van, de ez csak a vihart megelőző fülledt idő csendje. Az ellentétek ott sokkal élesebbek, hogy sem akár gróf Thun, akárki más ezeket el tudná simítani. Az ő Baerenreitherje és Kainzja igen csekély emberek arra, hogy alkotmányos jó szándékait elhitesse az országgal s a németiség, mely Badeni ellen oly éles álláspontot foglalt el, igen gyanus szemmel nézte a csehek örömet, midőn a cseh feudális gróf Thun lett miniszterelnökké. Az új kísérletező a német obstrukciót akarja első sorban leküzdeni, — csupa alkotmányos és tör-

vényes eszközzel, a mi furcsán hangzik ott, a hol a pof és röplő asztaldeszka volt a legutolsó alkotmányos argumentum. Hány napig bírja, majd megváltik jövő hétfőn, midőn a képviselőház megnyílik s a Kramarczok és Abrahamovicsok helyére új Kramarczok lépnek. Reméljük, hogy most már a tintatartókat is leszögezték a padokhoz, hogy az obstrukciót leghatásosabb legyveréssel megfoszszák.

Németországban az irányadó politikai szellemek agrar tervekkel viselődnek. Az esztelen katonai tulkiadások s különösen a tengerészeti követelések nagy pártokat tömörítenek a császári párt ellen s a bekövetkező nyári választásokra a flotta lesz a jelszó, mindkét oldalon. Az agráriusok teljes joggal kelnek ki azon improduktív kiadások teltengése ellen, mely hadihajókra áldozza az ország legjobb erőit s e hadügyi tulkiadások ellen szövetséget hoztak létre a középpárt és egyéb császári apróbb párttörödékek hatalmának korlátozására. Ezzel szemben a császári párt «a birodalom hatalmáért» jelszó alatt küzd s erősen bizik győzelmében az agráriusok, az ezekkel szövetségelt nagyiparosok törödéke, szociáldemokraták, szabadgondolkodók és délnémet néppártiak ellen. Győzelmük azonban igen kétes,

bár a klerikális császári és kozmopolita hazafias lapok már most fújják a vésztrombitát és mindenképpen lelkesítik hűveiket a modern Jerikónak megostromlására. Az agrár eszmék ilyen elterjedése és jelszavá válása igen nevezetes jelenség Európa számára, mert bekövetkezhetik, hogy Közép-Európa általános jelszavává lesz és a szabadelvűség uralmát csakhamar megdönti.

Franciaországban a nyugalom visszatért a Zola pör eldőlte után. Az igazságra törekvés, melyet a fanatikus tömegellen a köztársaság jobbjai indítottak a hadsereg és bíróság, kormány és elvakul közvélemény makacs magatartásán hajótörést szenvedett. Franciaország eltoposta belső ellenségeit, még egy nagyobb kell leszámolnia, mely ügyesen felhasználta a közhangulatot a köztársaság aláására: a királysággal. Henrik herczeg egyenesen antiszemita izü kiáltványára nagyobb veszedelem a köztársaságnak, mint az a hatalmas akció, melyet negyven millió francia ellen hiába idézett fel Zola és az ő lelkes társai. Benső ellensége a köztársaságnak, a folyton éber királypárt, mely a Panamabotrányok folytán jogosan erősödött meg, mert ez a francia köztársaság becsületességének hitelét ásta elő.

A pyrenei félszigetnek ennél is na-

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

1898 márczius 15-én.

Irtá és elszavalta a egy-kallói ev. ref. egyház és iskola ünnepélyen: **Szabó Antal** tanító.

Márczius tizenöt! Drága magyar hazám
Születése napja,
Téged magasztal ma e vitéz nemzetnek
Apraja és nagyja.
Forró ima kei ma, s szép magyar dal zendül
Százszerekek ajkán,
... Örömben még a nap is szebben ragyog
Az ur-kék égboltján.

Tiszta verőfénye lágy, langyos szellőben
Csókdossa a földet,
Rája bimbó óbred s millió kis virág
Bont, nyitogat kelyhet.
— Te is ébredsz, feslesz drága szent szabadság,
Lelkünk szép virágja,
Mért rád ragyog év-év után honszerelmünk
Növekedő lángja.

Ötven éven által korcsmagyarok esze
Nem téphete széjjel,
Mert egy szóra ezer kertész állott szembe
Leted vesztő vésszel.
Büszkén mutogatunk, büszkén tanítgatunk,
Minden iskolánkban,
Hogy, hogyha majd vész ér minden szív éretted
Egyen forró lángban.

... Neked köszönhetjük, hogy az elménk szállhat
Már nyíltan szabadon.

Neked, hogy nincs lakat az igazat szólni
Akaró ajkakon...
Lánglekü Petőfi Talpra magyar-ja ma
Ötven éve zen ett,
S Kossuth mutatá az utat, melyen boldog,
Nagy lehet e nemzet.

Hogy igaz volt ezéjok, hogy szent volt munkájok
Tanuja szép hazánk,
Irigykedve minden nemzet e világon
Azóta néz reánk.
... Vessük hát lelkünkbe, hirdessük, tanítsuk
E félistenek nevét,
Hogy még a gügyögő gyermek is azt sugva
Zárja le a szemét.

Szálljon ima, Zengjen ének, — Istenünknek —
Mindnyájunk ajkain,
Hogy áldását hintse széjjel kedves hazánk
Hegyein, halmain.
... Édes apak, anyák, jó gyermekek szivből
még ez egyre kérlek,
Hogy ezt a márczius tizenötöt soha
Dl ne felejtsetek!

Jókai beszéde.

— Elmondta a Petőfi Társaság 1898. márczius
hó 15-én tartott ünnepélyén. —
(Folytatás és vége.)

Szép idők voltak azok! Jövedelmünk
kevés volt, de becsületünk volt sok; kö-
zönségünk kicsiny, de lelkesedésünk nagy!
Most már a sajtó nagyhatalom: harczo-

sainak sora egész tábor, pályája hivatás, ju-
talma vagyon: testülete szerves egész, vándorainak
kezeiben nincs többé koldusbot.

Hajh, de ez a hajdani koldusmankó fegy-
ver volt a kézben s hogy nem támaszkodhatom
rá többé, örökre sajnálom.

... És hát most, a midőn arról van
szó, hogy jó lenne megünnepelni a sajtószabadság
felszabadás évfordulóját! Hogyan? Mi
módon? Ismét felhangzik a politikai bölcsék,
az államférfiak ajkáról a debreczeni bonmot:
»Csukják be a börtönbe vissza Tancsics
Miskát!«

Hiszem nem akarom eltagadni, hogy ebben
a mi Daniánkban is van valami rohadt.

De hisz az apostolok között is volt egy
Judás (a revolverzsurnalisták őse), azért a
Szentírás marad Szentírásnak.

Nem ereszkedem e szép ünnepnapon
unalmas értekezésbe, inkább elmondok egy
adomát Deák Ferenczről, melyet nagyon ré-
gen egy hozzá közel álló férfitől hal-
lottam.

1848 márcziusában volt, hogy a pozsonyi
országgyűlés elfogadta a nép, föld és sajtó
felszabadítására előterjesztett indítványokat.
Ezek azonban csak mint kész paragrafusokra
szedett törvényjavaslatok voltak a király elé
földerjeszthetők. A törvényjavaslatok szövege-
zésére fölszólították a magyar kormányférfiak
a legnagyobb jogtudosát, Deák Fe-
renczet.

— Szívesen elvállalom, mondá Deák;
hanem adjanak utasítást az iránt, hogy mit
foglaljanak magukban ezek a törvények? A

gyobb baja van: a kubai kérdés, mely Spanyolországot felbomlással fenyegeti. Ez ügyre eddig kevés figyelmet fordított Európa, e dolgot Spanyolország belügyének tekintvén. Miután azonban az Egyesült-Államok beleavatkoznak a kubai ügyekbe, a dolognak európai jelentősége van. A beleavatkozás annyiban kötelessége volt Észak-Amerikának, amennyiben Amerika egész területén egyedül Kuba szigetén, tehát spanyol birtokon uralkodik még a rabszolgatartás vérlázító, utálatos szokása, mely ellen Észak-Amerika 1863-tól 1865-ig azt a világraszóló nemes küzdelmet folytatta. Az emberszeretet hagyományos politikája lelkesíti tehát az új világ vezérpolitikussait, midőn ez ocsmány állapot megszüntetésére fegyvert ragadni hajlandók, — természetesen egy kis önzés is lapang a hátterben, midőn a felszabadítandó Kuba szigetében egy új szövetséges államot remélnék. A német császár állítólagos nyilatkozata, mely szerint egész Európát egysíteni fogja Spanyolország amerikai érdekeinek megvédésére, megerősítést nem nyert, annyi azonban bizonyos, hogy Spanyolország körülbelül lemondhat Kubáról, mert a feketéket kiurthatják előbb, de leigázni többé nem fogják.

Földrészünk északi két végpontja, Angolország és Oroszország China felett készül összeveszni. Kié legyen China kizsákmányolhatási joga, ez a kérdés előttünk. Mindegyik engedményeket akar, vagy vásárolni, vagy kicsikarni a chinai császári kormánytól s a legújabb jelentések szerint Oroszországnak sikerült volna Chinától egy darab területet is bérbevennie, a hol kozák kaszárnyákat épít — Angolország nagy bosszuságára.

birtokfelszabadítás csak az urbéres jobbgyokra értessek-e, vagy a telepítvényesekre, a felesekre is? Hat a szellemekkel, a szakmámmunkásokkal mi történik? Aztán a sajtótörvényekben mi legyen az irányadó jogelv? Csak a cikkíró legyen-e felelős, vagy a szerkesztő is? Köttessek-e a szerkesztői állás kvalifikációhoz?

A minisztertervek egymásra néztek s aztán azt mondták Deáknak: »Hisz ezt te legjobban fogod tudni.«

Erre aztán azt mondta Deák:

— Epen így tett az egyszeri várparancsnok a hadsegéddel, a kinek napiparancsot diktált. Irja ön: »Napi parancs.« Leírta ön? Olvassa föl! »Napi parancs.« — »A dátumot hozzá! Leírta ön? Olvassa föl! — No a többi már úgy is tudja ön: nekem mennem kell a Wachparádera.« Ti is ide tesztek elem a törvények czimeit: a többi aztán nekem kell tudnom.

S ennek az adománynak a következményeit látjuk most magunk előtt; a munkáskérdés s a sajtóügy, a hol meg nem oldatott, ott már gordi csomóvá nyolyult előttünk.

De azért nem kell ezt a csomót karddal ketté vagni, amíg türellemmel s kölcsönös jóakarattal szét lehet bontani.

A mai örömnappak aranykelyhebe egy öröme-epp is vegyűjön.

Cseréljük ki egymással, mi, a szellem munkái, írók, művészek, nyomdászok s a mioket fejtartó magyar közönség a mi szeretetünk igaz üdvözléteit.

Es aztán menjünk el e nap hátsóké, Petőfinek szobrához, a ki központja, vezére a mi taborunknak s tegyük le a nála es emlékezet koszorúit annak talapzatára.

Milyen tromfot játszik ki ez ellen Anglia még nem tudhatni.

Szóval, mozog körülöttünk a világ, csak mi alszunk, mint Arany László írja a »Hunok harczáca«-ban:

»Csak te, jó magyarom, te maradsz a régi,
Bomolhat a világ, oda se nézsz neki!«

BELFÖLD.

Oszták miniszterelnök Budapesten. Thun Hohenstein gróf oszták miniszterelnök Bärnreither kereskedelemügyi és Kaizl dr. pénzügy miniszter kíséretében ma reggel Budapestre érkezett. Hogy az oszták miniszterek látogatása nem tisztán udvariassági tény vagy pusztán a bemutatkozás kedvéért történik, az bizonyos. Ma már márczius 18-at mutat a naptár és a magyar törvényhozás határozata szerint, az új kiegyezésre nézve mejus elsőjeig Ausztriával a megállapodások létre kell jönnie. Ily körülmények között az oszták miniszterek budapesti tartózkodása alatt fontos tárgyalások és tanácskozások lesznek melyek megállapodásával Thun gróf az oszták parlament e fog lepné.

A képviselőház bizottságaiból. A közoktatási bizottság ma nap délelőtt 10 órakor tartandó ülésében a kongruáról szóló törvényjavaslat tárgyában ülést tart.

Uj felirat. A képviselőház igazságügyi bizottsága Fabiny Teofil elnöke alatt szerdán ülést tartott, amelyen elnök benutatta a Haz elnökének értesítést arról, hogy a bizottság feliratjavaslatát a Haz ujjaszerkesztés, illetőleg átadogozás czéljából visszautasította a bizottsághoz. A bizottság a felirati tervezetnek s Haz elé terjesztendő jelentések kidolgozására Fabiny Teofil elnöke alatt Mihay, Zsigárdy, Grois, Mataska, Szivak, Neumann, Psik, Hodossy, György Elek, Barabás Béla és Bernath Béla tagokból álló szerkesztő-bizottságot küldött ki, amelynek munkáját a pénteken délután tartandó teljes bizottsági ülésen fogják tárgyalás alá venni.

Midőn ezt a nemzeti kegyeleti emléket szobrot leleplezték, egyike Petőfi kortársainak emlékeztetést tartott a szobor felett.

Lehetetlen, hogy ez emlékeztetés végso-rait ne idézzem a mai napon:

Magyarország elbukásával Petőfinek az élete bevult fejezve. Jól járt, hogy meghalt. Dícső halála volt, szép kezdete a halhatatlanságnak. Jól történt, hogy porait szétszórták a szelek: így minden magyarnak jut belőle egy porszem s minden porszemében él a hazaszeretet és a szabadság. Szelleme nek itt kell lakni e szoborban. S e szobor lát, érez es gondolkodik. S e szellemek igazságosok, világosan látnak s szenvedély nélkül ítélnek.

Láthatja az érző, gondolköző szobor mi történt azóta, hogy s z e l l e m e poraitól megvált.

A népszabadság, melyet ő még mint gyémántot keresett es megtalálva annak tartogatott, ma már közönséges es hasznos utó- tő kavics, feltehetetlen, elveszthetetlen.

Láthatja Budapstet s itélhet belőle, ha va emekedett az a város, melyről ő egykor oly trefasan emlékezett.

Láthatja, hogy a mit »Vasuton« irt dalában abrándul alított fel: hogy Magyarország át legyen halózva száz vasuttal, ime beteljesült »Ha nincs elég vasutok, törjétek össze lánczatokat, s lez elég.« Ez is meg van s nicsenek lánczok.

Láthatja, hogy a honvédsereg újra feláll, erőben, hazaszeretben a régivel versenyző.

Láthatja, hogy van szabad sajtó, egész légióval a szellemharcosainak, s az olvasó közönség szama egész tabor.

Láthatja, hogy költészet, tudomány, mű-

Nemzeti ünnep.

Beazéd és ima, melyet a nagyváradi-utcai izraeli templomban 1898. márcz. 15-én elmondott **Krausz Vilmos** főrabbi.

»Es legyen e nap nektek emlékül s ünnepeljétek azt nemzedékről nemzedékre, örök időkre ünnepeljétek meg.« (Móz. II. 12. 14.)

Ezt olvassuk a folyó heti szombati szentirásai szakaszban.

Mélyen tisztelt ünneplő gyülekezet!

Valahányszor rügyet kezdenek bontani a fák s kék szemeket nyitogatják az első tavaszi virágok, valahányszor a márcziusi szellő jótékony lehe ébreszteni kezd az elvonult tél óriás karjaiból kibontakozó fagydermedt természetet: mindannyiszor mi — úgy mint zsidók, úgy mint magyarok — örömtől megrezdült szívekkel emlékezünk vissza ama dícső tavaszi napokra, midőn népünk lelkébe is bevonultak a tavaszi napsugarak, a fák rügyeivel egyidejűleg kihajván a szívekben lakozó igazi emberi érzelmek csirait is, a fakadozó virágbimbókkal egyidejűen szét pattantván az elnyomatás bihincseit, melyek évszázadokon át fogva tartottak bennünket, midőn a szende ibolya kikeltével a népek életének legszebb virága, a s z a b a d s á g is kezd terjeszteni illatárját, midőn a megifjodott, új életre kelt természettel együtt hazánkra is derengett a feltámadás reggele, nemzetünk is új életre ébredt. — A most folyó Purim és Pesach közötti napok, a d a r i l e t t e márczius hó közepétől N i s z a n i l e t t e aprilis hó közepéig, melyeket talmudbölcsseink — b e n g e i o h l i g e u l o h — az egyik megváltás és a másik megváltás közé eső időszaknak neveztek el, u y a zsidók, mint a magyar nemzet történelmében nagyjelentőségű örök emlékeztető örömnapokat jelölnek. S valaminth a Purim és Pesach jelentőségükre nézve abban különböznek, hogy az első, t. i. a Purim a zsidó nép önbredésének, elleneségei felett vitez vedelmét harczban kivívott diadalának emlékét örökíti meg — n i k h a l u w e o m o d a l a a f s o m — a másik pedig t. i. a Pesach, a l e g f e l s ő b b h a t a l o m, Isten csodatevő közbelépése által történt Egyiptomból való felszabadításunk emlékünnepe; u y a magyar nem-

veszet, technika, ipar, gyarmunka, kereskedelem, hajzás, mezőgazdaság u y kifejeződött, hogy Magyarországnak nem kell többé könyörögni az elfoglalt helyért a művelt világban.

Es láthatja, hogy az, a mit kiesűlt hagyott hatra, langyelke művei millió szomban vannak elterjedve széles e hazában, s ott vannak a four termek asztalan, miként a földmives mestergerendáján. Berepülték a kerek föld világot, es minden földön, a melyet bejártak, hirdettek a magyar dícsőségét.

Es még egyet láthat. Azt, hogy van még egy népetől szeretett, s népet szerető király s az Magyarországé.

S aztán hallgathatja, mit susog fülébe a korsz-lem nemtője.

Hogy minden haladai fog előre a magusság, a tökéletesség fele. Beszélni fog neki a jövődönnek olyan titkairól, miktől még e szobor szívének is meg kell dobbannia. Jőnek meg idők, mikor ennek a szobornak érzékele u y megtelik gyönyörrel, hogy annak hőségétől a szobor izzova lesz, s világítani fog az éjszakában!

Rövid idő múlva ez emlékeztetés tarója meghívott a magyar király asztaához, a hol Szent Istvan koronájának felkent vielője e szavakat intezte az iróhoz;

»Nagyon szép volt az emlékeztetés; a mit ön Petőfi fölött tartott.«

Örökre fledhetlen szavak! Melyeknek balzsama minden fajó érzést kigyógyít.

A márczius 15-iki feliratauk homlokán ez olvasható:

»Legyen beke! Szabadság! Egyenlőség! Testvériség!

Ma is ezt hangoztassuk: »L e g y e n b e k e!«

zet t
fénye
nap j
zet ö
nak t
lékez
évi t
értő
szent
Purim
őszes
(mint
soha
15-iké
bölcs
manny
felavat
sel, ö
ü n n
mellett
nemzet
napja,
napunk
mindac
nemzet
nek —
nagyja
s z i k
b e l
kül, ün
örök id
M
ki e na
gyar sz
ézzettel
lékeit?
hazánki
sz. lob
az em
badság
15-dike
mékét
a kor s
emelve
ból, fels
középk
visszasz
nyát!
M
hatható
állapot

Eg
II. Rákó
Berecsény
kereke
olyan ha
hagyni?
édes fej
ese, sem
téged val
kis nebez
nem állol
En
gadtam, r
hagynám.
Nem
A m
szenvede
15-ike az
Az volt
lennie m
Legy
Testvériség
Es n
emelkedem
nek imája
Magyarok
Ében, föl
Tölts ki a
Szazadok
A hányszor
Vedd meg
Takard be
Árpád dícs
Míg világ,
Uralkodjék

zet tavaszi szabadság-ünnepét is két egyaránt fényes határpont, két egyaránt dicső nagy nap jelöli: márczius 15-i ke, a nemzet önébredésének, önérzete megnyilatkozásának nagy napja és ápr. 11-i ke, ama emlékeztető nap, melyen a szabadságos 1848. évi törvényhozási alkotások a népet megértő jóságos király legfelsőbb szentesítését megadta. Valamint továbbá a Purimról úgy szól a szent írás, hogy ha bár az összes ünnepek megszűnnek, a Purim-ünnep (mint a zsidó nép önébredésének emléknapja) soha sem fog megszűnni. — ugy márc. 15-ikéről is elmondhatjuk, hogy ha bár a böles törvényhozásunk, fenkölt szellemű kormányunk által méltán örök nemzeti ünnepé felavatott ápr. 11-i ke t lángoló lelkesedéssel, őszinte hazafias örömmel fogjuk ünnepelni, mind a mai nap, márc. 15-ike a magyar nemzet önébredésének felejthetetlen emléknapja, soha sem fog megszűnni, nemzeti örömnapunk lenni, ünnepegni fogjuk ezt a napot mindaddig, míg magyar szív dobban, míg a nemzet hazán, míg azon magyar önérzetnek — melynek langja ma 50 éve márcziusi nagyjaink, márcziusi ifjaink lelkét hevítette — szikrája a m a r a d m a g y a r k e b e l b e n ! S legyen e nap nektek emlékül, ünnepejétek azt nemzedékről-nemzedékre, örök időkre ünnepejétek !

Márczius 15-ike ! Van-e magyar ember, ki e napról megfeledezhetne ? Van-e magyar szív, mely ne dobbanna meg büszke önérzettel, ha felidezi e nagy nap szent emlékeit ? Márczius 15-ike ! Ez a nap, melyen hazánkban kibontatott, magasra emeltetett ama szent lobogó, melyre jelszavukul felirák valának az emberiség legmagasztosabb eszméi : Szabadság ! Egyenlőség ! Testvériség ! Márczius 15-ike ! Ez a nap, melyen e magasztos eszméket legelőször fejtette ki hazánkban egy a kor színvonalán álló lelkes nemzedék, felémelve a rögöz tapadt jobbagyot az ő nyomorából, felszabadítva a nemzetet a nemzeti sajtót a középkor beköiből, az önkény igája alól, visszazserevezve népünknek ezeréves alkotmányát !

Márczius 15-ike ! Ez a nap, mely leg-hathatósabb előkészítője volt azon boldogító állapotnak, mely a jelen alkotmányos állam-

életünk alapját képező 1848. évi törvények szentesítésével mostan immár testvériesen egyenlővé tette hazánk minden polgárát ! Márczius 15-ike ! Ez a nap, melyet már 50 éven keresztül a magyar nép csalhatatlan érzelme neppé, a haza és a nemzet ujjaszületésének emléknapjává avatott s melyre méltán alkalmazhatjuk Jesásias proféta szavait : »Ki hallott még ilyet ? ki látott ezekhez hasonlót ? Valjon egy nap alatt létesül-e egy ország ? egyszerre születik-e egy nemzet ? mint hogy vadudott és így szülte Sion gyermekeit« (Jesz. LX. 8.) — így szülte Magyarország a r o r s z á g s z a b a d f i a i t !

E nap 50-ik évfordulóját ünnepejék örömtelt szívvel a mai napon, haladatosán megemlékezve iskolákban, gyűléseken, gyermekeinknek, ifjainknak beszélve ama nagyok-ról és jelesekről, kik most 50 éve mély be-látásukkal, lángoló hazaszeretettel, szilárd bátorságukkal és erénytelen munkásságukkal kivívták hazánk alkotmányos szabadságát. Ez okból gyülekeztünk ide Istén szent hajlékába emelkedünk fel ajátos imára, hálát mondani a népek Istenének, kinek segítségével a márcziusi hősök oly nagyot és magasztosot alkot-hattak.

I m a .

Mindenható Isten ! Menyei Atyánk ! Dicsértessek neved örökkön örökké ! Te adsz bölcsességet a bölcseseknek, tudományt az értelmeseeknek. Te nyilatkoztatod meg a mélyeket és elrejtetteket, te vagy a világosság ! Te ülteted az emberfiak kebeleibe a nagy eszmék csiráit, megszállod őket ihlettel és lelkesedéssel, adsz nekik bátorságot, erőt és kitartást, hogy teljesíthessék missziójukat, melyre őket kizemelted.

Hálátelt szívvel járulunk szined elé e mai napon, nemzeti történetünk egyik leg-dicsőbb korszakának 50-dik évfordulóján, hálát, forró hálát mondunk neked, Urunk, Istenünk, ki a szabadság szeretét és a jog helyes érzetét oltottad a magyar nemzet szívébe, támasztottál nekünk bölcseseket, langelműjű profétákat, hősokeket, kik a világosság szövénekével jártak népünk előtt, kik az igazi honszeretet lelkesedésével sikra szállottak, küzdöttek a haza javáért, szabadságért, egyenlőségért, ősi szent jogért !

Hála neked, hogy az elnyomatás korszakában sem hagytál el bennünket, hanem felénk hajtottad legalkotmányosabb királyunk hű szívét, ki a nemzeti csüggedés szomorú napjai után szabad elhatározásból megvalósította a szabadságra szomjazó nemzet óhajait, teljesen érvényre juttatva mindazon magasztos elveket, melyek 50 év előtt az 1848-iki törvényhozásban megnyilatkoztak.

Istenünk ! Urunk ! Menyei Atyánk ! Te szólítottad elő és küldted el hozzánk 50 évvel ezelőtt márcziusi hőseinket, kiknek legnagyobb része immár kidőlt a földön élők sorából — mert visszazólítottad őket. — Oh Isten, élet és halál Ura ! Órzd meg a Hozzád visszaköltözöttek halhatatlan lelkét, mennyoi dicsőség fénykörében — a még élőket pedig vedd oltalmad szárnyai alá, hosszabbítsd meg életüket, tartsd meg őket egészségben, ujjtsd meg testi erejüket és lelki vidámságukat, a mint megújítod kezeid alkotását, a a természetet, tavasznak idején ! Legyen kedves előtted mai háláldozatunk, melyet nagyjaink emlékére neked bemutattunk ! Add, hogy a márcziusi napok emlékezete, mely évről-évre minden magyar ember szívében megújul, buz-dítson, lelkesítsen bennünket, a mint akkor elődeiket, nagy, szép és nemes tettekben megnyilatkozó igazi honszeretetre, törhetlen hűségre haza és király irant. Amen.

S ti kedves gyermekek, kik eljöttetek velünk Isten szent templomába, hogy a már tettekre hivatott felnőttekkel együtt részt vegyetek hálátadó istentiszteletünkben a jubiláló nemzet mai örömnepén : ti ugyan meg kíséritek vagytok, nem szolgálhatjátok meg cselekedettel a haza javát. De részetek mélyen be zsenge szíveitek tablára, őrizzék meg hiven márc. 15-ének emlékét ! Ne felejtsetek el soha, mert — h a s o a l i t t o k h o z-

z á ! A mi a nemzet történelmében márczius 15-ike, a nemzeti élet tavasza, az vagyatok ti, kedves gyermekek az élő nemzetben — ti vagyatok a z é l ő n e m z e d é k t a v a s z a ! Márczius 15-ének feladatából reátok is háramlanak kö-telmek, legyetek azon, hogy e napot, a mint ma dallal, szóval, érzéssel, majdan tettekkel is ünnepejétek ! Erre gyűjtsetek erőt lelkeitekben, szilárdítsátok szíveiteket, tisztítsátok gondolataitokat. Isten segítjen, áldjon meg benneteket. Amen !

A képviselőház tegnapi ülése.

— Budapesti levél. —

márcz. 17.

A nemzeti párt lefogalta a mai ülést magának. Két nagyhatású, magas színvonalú beszéddel képviseltette magát az appropriációs vitában s ezzel egyszerre kizökken-tette a tisztelt Hazat lethargiájából. A padsorok megtettek, a folyosó közönsége megsap-pant az érdeklődés a terembe koncentráldott hol a határozatképességet nem kellett meg számlálással konstatálni.

Az első szónok Makkfalvy Géza volt, kinek mindig formás, tartalmas beszédei a Haz rokonszenvvel halgatja, mindenkor. Ma roppant hélas témát választott magának. A magyar nemzeti politika és magyar nemzeti műveltség szempontjából bírálta a mai állapotokat és arra a nem éppen megnyugtató eredményre jutott, hogy a magyar nemzet faj jellegének megóvására megdöbbenően kevés idegen kezekre jut, mialtal az kivonódik a magyar befolyásból, — a magyar nemzeti eszme rovására. Szomorú adatokat közöl a magyar faj országszerte való fogyásáról, mit annak tulajdonít, hogy az államalkotó és állam fenntartó magyar nép fejlesztése és hely zetének megjavítása érdekében mi sem történt.

Az ipar emelése érdekében tör lándzsát és meleg dicsőeneket zeng a székelyek ügy-ségéről, kiknek ipari előrehaladottságát a külföld ismeri és méltányolja. Végül rámutat azokra a pusztításokra, melyeket a szabad-elyüpart harminczegyesztendő uralma az országon előidezett. Ez a rendszer csinált ebből az országból kortes és rendőralamot, melyben virágzik a protekció, melyben imádják az aranyborjút s uralkodik a többség, mely minden bajra, panasza megadja a választ az-al a megnyugtatóssal, hogy Sipkaszorosban minden csendes. Ez a csönd azonban megdöb-bentő, felelmetes.

A beszédnek tagadhatatlan nagy hatását a szónok párhiveli és az ellenzék minden oldala hosszantartó éljezessel jutalmazta. Utána a mai nap great attractionja követke-zett Horánszky Nándor harmadfelőras beszéde mely elé politikai körökben nagy várakozással nezték. És a nemzeti párt nagytekintélyű elnöke hatalmas beszéde fölülmut minden várakozást. Az ő objektivitása, az ő nyugodt tempamentuma és az ő eles bírálata oly megdöbbenően világos képet szolgáltatott Magyarországon pénzügyi, gazdasági és politikai helyzete nyomorultságának, hogy e beszéd lesújtó hatása alól a kormánypart sem zár-hatta el magát, mert rögtön egyik fő és vezér-szónokot, gróf Tisza Istvánt küldte ki annak meggyengítésére.

Horánszky beszédét három részre osztotta. Először az ország nyomasztó financiai-ai állapotát vázolta a maga teljes realitásá-ban. Statisztikai adatokkal, meg nem támad-ható számokkal mutatta ki, mily üresek azok a hű önámítások, melyek az ország önámítások, melyek az ország expenzív fejlődésének tanát hirdetik. Szegénység, — nyomor, teher minden oldalon — ez a való-ság ! E ha folytatjuk mai financiaiis rend-szerünket — be fog következn az új deficit vagy új adókkal fogjuk annak száját betömni. Vagy a gazdasági helyzet nem-e ugyanaz a megrázó képet tünteti fel ? A földirtok tu van adósodva, a ranehezűdő terhek elzűlésej fenyegetik a kis és középbirtokot, olyaanyira,

ha nem segítünk gyorsan és radikálisan, egy egész osztály tönkjével fogunk szemben állani. A kataszter csak a kis és középbirtokra rótt terheket. Mindez nagy koncepcziójú orvoslást igényel. Felveti az eszmét, nem lehetne-e a kis és középbirtok terheit állami konverziókkal lepasztani. A beszéde végén az ország politikai helyzetével foglalkozott, mely — undorral tölti el. Zúgó helyeslés képezte a kijelentés visszhangját. Soba rendszer — még az uralkodóháza sem — folytatóly nemzetellenes politikát, mint a mai kormány, mely csak erkölcselenség, jogtalanság és törvényellenesség segítségével tartja fenn a hatalmat. Az egész politikája a hatalom fenntartására irányul. Mar pedig ily politikát semmi sem igazol. Ezekből a szempontokból tagadja meg hozzájárulását a költségvetési javaslatához.

Az ellenzék perczekig éljenzte Horánszkyt amikor beszédét befejezte, — az elnök pedig felfüggesztette az ülést rövid szünetre.

Az ülés utolsó részében a kormánypárt a harcra küldötte gróf Tisza Istvánt, ki magára vállalta azt a szerepet, hogy ő legyen Banffy Dezső báró — tereza nélküli sprechminisztere. Csatolta, vagy legalább is próbálta Horánszkyt csafogatni, de olyképpen, hogy száva inkább felhívás volt a tánczra, hogy a nemzeti párt tegye meg Banffyéknek azt a sziveséget, hogy támogassa őket a bekövetkezendő nehéz napokban.

— Ingyen? — veté közbe Bartha Miklós.

— Ez a közbeszólás siralmasan jellemzi a közbeszóló képviselő ur gondolkozási módját, — mondja Tisza István gróf, az Ipar- és Kereskedelmi Bank elnöke és sok részvénytársaság igazgató tagja. Miután még Zichy Janos gróf tegnapi beszédét is elemelte szakgattá, a szabadelvű párt összes fiatal tagjainak elismerő helyeslése között fejezte be beszédét.

Azonban felkelt Bartha Miklós és egyetlen-egy mondattal tönkretette a nemes gróf ur szónoki hatását; — A gróf ur azt mondotta, hogy az én rövid kérdésem, mely semmiesetre sem volt anyagi értékre vonatkozólag érthető, az én gondolkozási módomat jellemzi. — Ugye ez annyit jelent, hogy én vagyok az egoista, Tisza István pedig az idealista.

Harsogó derűség, taps, eljenzés követte e szavakat, melyekre Tisza István gróf is visszavonta szavainak előbbi értelmezését és azzal mentette ki magát, hogy ő szavait csak úgy értette, hogy ha valamely párt valamit tesz az orszagért, azt nem kell pusztán a hatalomért tenni.

— Ezt Tisza mondja! — kiáltják feléje nagy gunnyal. Ez incidenssel fejeződött be a mai ülés.

Hajduvármegye közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márczius 18.

Motto: Oly szépen összeülnek kopott ember, kopott liget Arany J.

Azaz hogy: kopott üres terem, kopott tárgyalás. Ez a mai közgyűlés képe. A legelső ember a teremben D á v i d h á z y Sándor volt, aki olyan hamar megérkezett, mintha csak a névnap gratulációk elől szökött volna a terembe. No de itt is utól érte végzete és O r o s z meg P é n z e s Sándorral együtt örömmel fogadták a gyéren szállingózó bizottsági tagok üdvözlését.

Pedig a tárgysorozatot megérdemelte volna tavaszi üdőségét a tárgyalásokban, ha masként nem, hat rekrimináció alakjában. Mert hiszen ott volt rajta 8. pontnak a következő: »Kir. tan. alispán ur előterjesztése a nemzeti újjászülés korszakalkotó nagy eseményeinek 50 éves évfordulójára mikénti megünneplése tárgyában.«

Mivel a vármegyén nincs tanács, amely kijátssza a határozatot, a furesa hajduk már eleve azt mondták, hogy bevárják a kormány intézkedését s a főispán úgy várta be, hogy

márc. 18-ára hívta össze a közgyűlést. Maga az alispán márc. 9-én adta be ezt az előterjesztést, amely természetesen apr. 11-én akar ünnepe ni és Z s i g m o n d Sándor véletlen haláleset folytán ma behívott utolsó virilis biz. tagot beszéde tartására fel akarja kérni.

Az állandó választmány határozati javaslatának legérdekesebb pontja mindenesetre az hogy Debreczen sz. kir. város törvényhatósága is április 11-én fogja diszközgyűlést tartani, melyen tehát a vármegye tisztikara, »ha — mint remélhető — arra viszont meghívatik — testületileg fog részt venni.« Legalább megtudtuk tehát, hogy mikor ünnepel Debreczen, ha kerülő uton is.

A javaslatokat W e s z p r é m y Zoltán főjegyző olvasta fel s a közgyűlés néma volt, mindenki hallgatott, szája nem jart,

»egy hang: mi nem sok, annyi sem jött rajta.«

a főispán pedig kimondta a stereotip határozatot: e l f o g a d t a t i k, Hja,

»Oly szépen összeülnek

Kopott ember, kopott liget:

Milyen kar, hogy az a két arczkép a falon nem tudta eltakarai szemait!

Ugyanígy tettek mind-nnel. Elmondjuk, hogy mivel, — őh is hogy, hiszen kit érdekel az, hogy ezen ul a tenyészallatok vizsgálata alkalmával az uti átalánnyal ellátott tisztviselőknél is jár napidíj és utiköltség, meg hogy az Athenaeum kiadja M a g y a r n e m z e t t t ö r t é n e t é n e k megvételét kéri kiadóit megkeresését egyszerűen tudomásul vették, meg hogy Tóth Pál h. dorogi k. képviselőnek a képviselőtestület két határozata ellen beadott felebbezéseit, — valamint a H. Szoboszlói tisztújítás ellen Kiss László és társainak beadott felebbezését elutasították

De ne mondjuk, hogy nem csináltak hazafias dolgot is: a h. bősörményi ifjuság által a Boesky-szobor-alapjára volt kerületi székben rendezett mulatságot a terem használati díjat 25 frtot elengedték.

Ezzel aztán a közgyűlés véget is ért, jegyzőkönyvét holnap d. e. 10 órakor hitelesítik.

Ujdonságok.

* **Rendkívüli tanácsülés.** Debreczen város tanácsa szombaton d. e. rendkívüli ülése gyűl össze. A rendkívüli ülést d. e. 10 órakor tartják meg.

* **Vasutasok előléptetése.** A három hó óta reménykedve várt előléptetés végre megérkezett, azonban nincs sok köszönet benne. Kevesnek örömet és igen soknak csalódást hozott, azoknak, kik három hónap óta vártak már ezen elkesített karacsenyi előléptetésre. Különösen az alsóbb rangfokozatu hivatalnokok előléptetése volt igen keves és szűkmarku, pedig ebben a drága világban legkivált ezek szorulnak rá egy kis fizetés emelésre, a debreczeni üzletvezetőség területen. A helybeli vasutasok közül különben a következőknek gratulálhatunk előléptetéshez:

Klimó Ágoston ellenőr, Kereszty Béla mérnök, Mady Imre, Mauchs Imre, Steiger József, Dzurilla József ellenőrök, Petó Imre, Telegdy György, Czóbel István, Lőrincz Baliót I. Albert József, Bzowski Viadimir, Kovarcz Károly, Egervary Béla, Bay Béla, Bekési Arthur hivatalnokok, Batogh Janos s. mérnök, Boehdanovics Sándor ellenőr, Kerepesi József, Losonczy Gyúri Lajos, Gall P. Sándor, Vasvári Miksa, Wilhelm Samuel hivatalnokok, Bakó Ignác, Fuchs Ignác s. mérnökök, Strausz Farkas, Werlin Sándor, Groszman József, Szenes Mihály, Szakszon István hivatalnokok, Csaky Alajos fogalmazó, Haag Rezső, Nagy Ferencz, Pongrácz Antal, Nyiri Géza, Hodossy Gyula, Fischer Adorján, Nyiri Géza, Verbovszky József, Pál István, Kutscha Lajos, Joachim Ferencz József, Fijó Géza, Bacci László, Gunyebacz Andor, Erdey Béla hivatalnokok és Sebe István fogalmazó

* **Nyugdíjbizottsági ülés.** Debreczen város nyugdíjbizottsága szombaton délután három órakor ülést tart a városbaza nagy tanácstermében. A bizottsági ülésen Komlóssy Arthur főjegyző elnököl.

* **Az ev. ref. egyház tagjainak figyelmebe.** Ezuttal tudomására hozatik az ev. ref. egyház adófizető tagjainak, hogy a folyó évre az egyházi adó és közalap ki van vetve s ki azt helytelenül kivetettnek találja, vagy bármi okból elengedésre vél számot tarthatni: az iránt folyó évi márczius hó 21-től márczius hó 28-ikáig bezárólag, az egyházi számvévnél a hivatalos órák alatt — egyházterem 1089. sz. a. — jelenkezzenek, mert későbbi felszámolásnak hely nem adatik. A városról azon évben történt elköltözés vagy halálozás, mely évre az egyházi adó kivetett, adóelengedést nem von maga után. Az egyház adószedő hivatala a folyó évi adófizetést és közalapi fizetési evn-gyedes részletekben is elfogadja és a kis könyvecskében mindenkor nyújtazza. Ez alkalommal felhívja az egyház tagjait: hogy f. evi egyházi adóját ki-ki előlegesen, de legfeljebb októberig fizesse be; azok pedig, kik elmúlt évekről hátralékban vannak, hátralékaikat rövid idő alatt törleszszék le, mert a késlekedők ellen az egyházi törvény 5. § a alapján vegrehajtási alkalmazni lesz kénytelen. Debreczen, 1898. márczius hó 6-án tartott presbyteri gyűlésből az egyház-tanács.

* **A színházi lépcsőház kérdése.** Az építési bizottságban a színház lépcsőháza kiépítésének kérdése, illetve két oldali lépcsőházzal való ellátása 15.584 frtnyi költség-előirányzattal tegnapi délután hosszas vita keletkezett. Több bizottsági tag a ruhatár és czukrászda helyére óhajtotta a lépcsőházat, míg az egyik bizottsági tag az illemhelyek helyére kíváná azokat felépíteni. A már előbbi üléseken elfogadott belső atalakitási fűtési szellőztetési berendezés munkálatának arával együtt 30.000 frtot tevő költségelőirányzat fedezésére szolgálja a nyári színkör alapja, vagyis 39 ezer forint és a színház átalakítására már megszavazott 3000 forint összeg. Elnöki főispán véül szavazásra bocsátotta a kérdést és a bizottsági tagok egyenlő szavazata folytán az elnöki szavazat döntött oly módon, hogy a főmérnök proposiciója fogadtatott el vagyis a bizottság is javaslatba hozta a két új lépcsőház építését. A munkálatokat a nyáron eszközölnék.

* **Kilencszáz hamis aláírás.** A debreczeni szociálisták egy vendéglő helyiségben értekezletet tartottak, melyen aittól az határozta el, hogy az új munkástörvény ellen tiltakozni fognak. A tiltakozó iratot el is készítették és felküldték a képviselőháznak. Az iraton 940 aláírás van s minthogy az aláírások valódisága iránt kétség merült fel, az iratot átadték a budapesti ügyészséghez. Az ügyben vizsgálatot tartottak s ez alkalommal — mint fővárosi levelezők írja — megállapították, hogy az aláírások közül 900 hamis. Sőt kiderítették azt is, hogy az aláírásokat ki hamisította. Az érdekes ügy iratait indítványtétel végett atküldötték a — királyi ügyészséghez.

* **Bucusi ünnepély.** Mint értesülünk, a gazdasági tanintézet palagi gazdaságában kedves ünnepély folyt le, melyet az I. éves gazdasz hallgatók és a földmives tanulók rendeztek szeretett igazgatójuk, illetőleg in-czójüknek C z á j l i k Istvánnak Karczagra történt athelyezése alkalmából. Az ünnepély est 8 órakor vette kezdetét. — A mint Czajlik megjelent a családjával növendékei közt, szünni nem akaró taps és eljenzés fogadta, melynek csilapultával Madarasy Andor I. é. gazdasz szép beszéd kíséretében átadta a maga és társai nevében a diszes kivitelű ezüst babérkoszorut, melynek minden levelébe egy-egy gazdasz hallgató neve van bevésvé. Ezt követte a földmives tanulók emléktárgya, egy ketszövő vadász f-gyver, melyet Vecsey Lajos II. é. földm. tanuló adott át szintén szép beszéd kíséretében. A fegyver tusabí ezüst csillag van bevésvé a következő felírással: »A debreczeni m. kir. földmives iskola 1897—98. é. tanulói szeretett igazgatójuk, Czajlik

Istvánnak örök emlékül. majd a cselédség nevében Czauhaer Andras szertáros adott át egy csinos vadászaskát, melyen ezüst páizs van ezen felirattal: »A palazzi cselédség szeretett Intézőjének«. Ekkor kezdetét vette a 90 teretű s 4 fogásból álló vacsora, melynek mindjárt kezdetén az ünnepeket meghatóttan köszönte meg az ifjuság illeten való megemlékezést, melyben nem lát egyebet, mint az ifjuság ama vonzalmát, melyet maga irányában szorgalmatossága, igazságossága és buzgó ügyszerete volt képes felbreszteni. Kéri az ifjuságot, hogy ama pályán, melyet ő csak a helyek több mint 20 éve szolgál s a melynek mindnyájan közös harcra-ai, vigyék ebből egy-egy lépéssel a haladás zaslaját s akkor fáradozmai meglesznek jutalmazva, majd az ifjuságot fainak nevezve, kéri, hogy tartsák meg emléküben, valamint ő is megfogta tani. A hosszú, szívbel jövő megható beszéd alatt, minden szem könnyben uszott. Majd később a jelenlevő tanári karra üritette poharát, kerve őket, hogy ezután is őt a távozót tartsák meg ama szeretetbe, mely idáig összefűzte. A tanárikar nevébe Szücs Mihály tanintezeti igazgató mondott isten hozadót a bucsúznak. Ezt követte Ormándy Janos gazdasági ösztöndíjas nagy figyelem közt előadott beszéde, mely után Czajlik István az ott tanulmányon levő két allami ösztöndíjas tanító Péterffy József és Reznek Mihályra köszöntötte poharát, melyre a felköszöntött Péterffy József adott sikerült feleletet. Karakalics Sándor az 1. éves gazdasok nevében bucsuzott el, mely szüneten jól sikerült, majd a földmivesek közül Venczely Zoltán elvette a bucsuzót és családját. Majd a hangulat vigabóda váltá alkalmával Sporzon Pál tanár mondott sok humorral fűszerezett beszédet. A társaság teljes számban együtt maradt reggeli 5 óráig, mely idő alatt Magyar ismert bandája játszott szébbnél szébb darabokat. Mi is a távozonak, midőn városunkból távozik, sok szerencsét kívánunk.

*** Lovagló iskola Debreczenben.** Megemlékeztünk már erről a nagyszabású tervről, melyre olyan nagy hivatás vár Debreczenben. Tervezői most a következő meghívott bocsátották ki, melyet ajánlunk t. olvasóink szives érdeklődésébe. Igen tisztelt Úram! Alulírottak — a Margit fürdő intézet tágas és nagy kiterjedésű telepén — egy a kor kívánalmainak megfelelő lovas iskolát akarunk felállítani. Ennek részletes megvitatására f. márc. 27-én d. e. 10 órára a Margit fürdő dísztermében egy értekezletet óhajtanánk összehívni, melyen ezen tervbe vett lovagló iskola egy közös megállapodás után, a hasznos és életképes vállalatok sorába vételére fel. Bátorokunk tehát Czímeket ezen értekezletre azon tiszteletteljes kérésünk kapcsán meghívni, hogy erre a lovagló sport kedvelő barátaival, ösmerőseivel megjelenjen sziveskedjék. Targyak: 1. Szervezés. 2. Megalakulás. 3. Tandij összegek megállapítása. 4. Tanév kezdete és vége. 5. Tanító mesterek személyében való megállapítás. 6. Házi rend megalkotása. Hazafiúi tisztelettel Szikszay Gyula. Jabloncay Kálmán.

*** Elmebeteg.** Az éjjel Kenderes Sándor zavart állapotban a 13 városrész körüli ólakodott; a rendőr részeg embernek hívén. — bekísérte a rendőr kapitánysághoz, sajnósan kellett azonban tapasztalni, hogy nem az itál mámorító hatása alatt szenved Kenyeres, hanem — elmébeteg.

*** A »Zion« közgyűlése.** A »Zion« debreczeni betegsegélyző egyesület 1898. márcz. 27-én d. u. 2 órákor az izr. elemi iskola tanács termében bocsátották Weisz Sándor elnök és Simonovics Dezső titkár. Napirend: 1. Jelentés az 1897 évi ügykezelésről. 2. Az 1897 évi zárószámadás és a számvizsgáló bizottság erre vonatkozó jelentésének meghallgatása. 3. Egy 3

tagu számvizsgáló bizottság választása 1898. évre. 4. Esetleges indítványok. Figyelmeztetés indítványok csak azon esetben tárgyalhatók, ha legalább három nappal a közgyűlés előtt írásban adatkak be a választmányhoz.

*** Pályázat az utca és házszám jelző táblákra.** Az utca és házszám jelző táblákra a pályázat április hó 2-án jár le, és 3-án állapítják meg a pályázat eredményét.

*** Hangverseny.** Zenei tudósítónktól jesszük a hír, hogy Buttykay Ákos, ki nemcsak hazánkban hanem a külföldön is előnyös hírnevet vívott ki magának úgyis mint zongorista művész, úgyis mint zene-szerző, a jövő hó 3-án, helybeli erők közreműködésével hangversenyt rendez nálunk debreczeni zenedé dísztermében. A hangversenyre a zenedé ez idei zeneestélyei bérlő közönségének helyei márczius 25-ig fentartatnak s azok iránt a zenedé igazgatójánál lehet jelentkezni.

*** Lejárt pályázatok.** A Debreczen sz. kir. városnál megüresedett állásokra hirdett pályázatok határideje márczius 15-én lejárt. Tudvalevőleg üresedésben van a városnál egy rendőrfogalmazói, egy adópénztárnoki és egy irnoki állás, valamint az esetleg megüresedő állások. Igen sok a pályázó az irnoki állásért, de a többi állásokra aránylag kevesen pályáztak. Így a rendőrfogalmazói állásért 6-an, az adópénztárnoki állásért ketten, az adópénztári ellenőri állásért hárman s a házipénztári tiszti állásért ugyancsak ketten versenyeznek.

*** Kegyelem a napagyilkosnak.** Tizenegy év és 3 hónappal ezelőtt a debreczeni kir. tszek özv. Jenny Sandornét 15 évi fegyházra ítélte, mert megölte a napát. Több mint egy évtizedet töltött a bűnös a marianostrai fegyházban bűnbánatban, a fogház felügyelőség magaviseletével meg volt elégedve, most kieszközölt feltevéssel szabadon bocsátását s ha itthon is megbecsüli magát a határelvő 3 év és 9 hónap büntetéséből elegetedik.

*** Részeg cigány.** A cigány ebusulja magát aztán iszik egyet s ha már egyet ivott, iszik rá addig míg jó kedvé nem lesz. Boros Sándor hadhízi cigány színt így tett sokat ivott aztán, hogy nem tudott hazameenni a Salétrom utcát választotta éji hajlékát. Aludt szípen csendesen Faraó tudja mi mindent össze nem álmodott. Talán még most is horogna, ha 3 órákor reggel a rendőr arra nem jart volna. A rendőr sehoggy sem találta meg engedhetőknek, hogy a cigány itt hortyogjon, bekísérte a rendőri fogházba és felköltötte, illetőleg előbb felköltötte s aztán kísérte be. Ha a hadhízi atyafi kimamorosodik, haza toloncolják.

*** Köszönetnyilvánítások.** Mindazoknak kik megboldogult kis leányunknak temetésén megjelenni szivesek voltak s ezáltal is enyhítették mely fájdalomunkat, fogadják ez uton hálás köszönetünket. Debreczen, 1898. márcz. 18. Sövényi István és neje gyermekeikkel. — Az »István« gőzmalom tarsulat tek. igazgató-sága »Bikar—Chölm« izr. betegsegélyző egyesület részére 10 frotot adományozni kegyeskedvén, nem késünk a tek. igazgatóságunk ezen nemes jótéteményéért egy le tünk nevében mélyen átértett hálás köszönetünket ez uton nyilvánítani. Debr. 1898. márcz. 17. Csengeri Imre elnök.

Színház.

Színházi hírek:

Vérő György érdekes jubilaris színművének az 1848. a Hada kutja-nak sikere folytán még ma is e látványos ujdonságot adják és pedig a szegényebb sorsu népiranti tekintetből, le szállított helyi rakka-l. Kétségtelen azonban, hogy a főváros közönsége és sajtója, de meg a vidék többi előbbkező városainak színházában is oly fényes fogadtatást aratott történeti színmű meg többször fog közönséget vonzani nálunk is.

Szombaton, márcz. 19-én Souppée színpzenéjű operettjét Fatini c z a t ismet

lik meg és pedig ezúttal Kanosukoff szerepében Szathmáry Árpáddal kinek ez hírneves jó alakítása.

Vasárnap délután: A kékaszszo ny. Verne nagysikerű operettje kerül színre, ez idényben kilenczedszer. Este Újházy Ede, a nemzeti színház művészenek vendégjátékául: A vénbakancsos és fia, a huszár, Szigeti József nagybecsű népszínművét, melyben a művészt a vén bakancsos pompás szerepében fogjuk üdvözölhetni.

Az előadásokat vasárnap estétől fogva fél 7 órákor kezdik.

Hétfőn, ugyancsak Újházy Edevel kerül színre, mint ujdonság, először: Cramp-ton mester, HauptmannGerhardt színműve. A művész hatalmas sikert szerzett a nemzeti színházban ennek a sajátos szerepnek, melynek megjátszására külföldön nagy művészek a lig mertek vállalkozni.

Keddén: az utólrhetlen tökéletes-séggel megteremtett Constantin a b b e czimszerepében fogjuk Újházy művészetét élvezhetni.

Szerdán pedig Lessing hírneves drámai költeményében a Bölcshat h a n-ban bucsuzik tőlünk a nagy művész.

Előkészületen van Planquette nagysikerű operettje: A varázsgyűrű (Le Talisman). E darabból már megkezdtek a színpadi próbákat s a főbb szerepekben F. Kállay L. (René) Roessa rek n é (Leocadie), Serffőzy Zs. (Michelette) Karacs (Georges) Szathmáry (A király), Bekési (Ezredes), Sziklaly (A lovag) Szentes (A marquis) Rubos (Nicolas) és Puspök (Popelinière) vesznek részt.

Ugyancsak a jövő hónap folyamán mutatja be a színtársulat Márkus Józsefnek »A kukta kisasszony« cz. énekes bohózatát, melynek zenéjét Szabados Béla írta.

Továbbá a napokban kezdik betanulni a vígszínház egy nagysikerű francia bohózatát: Anószabót, továbbá Verő György Orszlánavadász cz. operettjét valamint majd Jókai érdekes színművét Helviliat is.

Márczius 15. a vidéken.

Nagy Léta, márcz. 15.

A szabadság napjának felszázados évfordulóját a naphoz méltó nagy lelkesedéssel ünnepelte meg minden part és felekezeti különbség nélkül Nagy Léta közönsége. Már 13-án, vasárnap remek alkalmi egyházi beszédben hívta fel a közönség figyelmét Marjay Péter lelkes a közeledő ünnepre s meghívott mindekit arra, hogy az egész nép személyválogatás nélkül, egyenlőképen örüljön a napnak, melyet az Ur rendelt. 14-én este az összes harangok kongása jelezte hogy holnap ünnep következik.

Mozsárlővések dörjeje állította talpra másnap a közönséget úgy hogy már másnap 6 órákor mindenki talpon volt. A piacéretű óriási arbocon büszken lengett a 48-as kör zászlója »Szabadság, egyenlőség testvériség« felirattal a kör helyisége felett pedig ott lengett a másik 6 méteres gyönyörű zászló, melyet Marjayné Nagy Ida, az általános közszerelemben álló, aldozatkétségéről messze ismert lelkes honleány készített a 48-as pártnak összetartó jelvényül a Szózatnak első sorát iratván rá; »Hazádnak rendületlenül légy híve o magyar te«

Leirhatatlan volt a lelkesedés a népben a szép ajándék láttára, mivel abban egyszerű-mindt legszebb biztosítékát látta annak, hogy a haza- és szabadságszeretet nem vesztet ki abból a népből, melynek leányai közül is ilyen példaadók teremnek. Az iskolás gyermekek apró nemzeti színű zászlóikat lobogtatva, hazafias dalok éneklése közben járták be a község főbb utcáit, míg a harangok hívó szava 9 órákor istentiszteletra nem szólította őket s az egész közönséget. A nagy-léti tágas templom falai, mióta fennállanak, meg nem láttak annyi népet, mint ez ünnepen. —

Marjay Péter lelkész, orsz. képviselő gyönyörű imádságban fordult az áldások Atyjához, ki e napot adta nekünk, imádkozott Márcz. 15. dicső sikereiért, a hősök emlékeért, a király, a haza boldogságáért. Az imádság után az iskolás gyermekek rótták le ott a templomban kicsiny szívük tiszta háláját. Elénekeltek a Szózatot, majd szavaltak számos hazafias költeményeket, végül elénekeltek meg a Hymnust, a magyar nemzet szép imádságát.

Szétoszlott ezután a gyülekezet, hogy délután ismét összegyűljön az ünnepély folytatására.

A 48-as kör vezérferfiái pedig, u. m. Guka József, Munkácsy Ferencz, Mihucz Sándor, D. Nagy István, Szabó Zsigmond, M. Papp József, t. Pongor Sándor, küldöttseg képen felkeresték a nemesszívű adakozó urnőt, Marjane Nagy Ida asszonyt, ki előtt Guba József elnök tolmácsolta az egész 48-as párt legmélyebb háláját. Rövid letkes szavakban felelt ő, ezt mondván: »Fogadjak oly szívesen tölem, a mily szívesen én adtam e zászlót. Csak egyre kérem az urakat, tartssanak ki mindvégig e zászló mellett s maradjanak hívek azon elvekhez, melyeket e jelvény képvisel.»

E szép szavakról fellelkesítve távozott a küldöttseg az ünnepély folytatását elkezitendő. Délben a létai öreg honvedek Marjay Péter vendégszerető hazának vendégei voltak, kik örömmel sirva beszéltek el a 48-as időkben átélt élményeiről.

A mozsárlövések, melyeknek száma épen 48-at tett ki, folyton görögtek kisebb megszakításokkal, jelezve, hogy e napod folyton talpon legyen a magyar. Déltűn 3 órakor óriási néptömeg gyűlt össze a piac téren felállított szabadság zászló alatt s megkezdődött az ünnepély. Elsőben H o l l ó József debreczeni tanuló szavalt a lelkesen ünnepra hívó ódáját, majd Szűcs Béla ev refs. lelkész mondott a 48 eseményeket s márcz. 15-t méltató emlékbeszédet, aután Fráter Mariska k. a. Petőfi »A rab« című költeményét szavalt szépen, hatásosan, végül Kádár László debreczeni tanuló adta elő nagy hatással a sajtószabadság elszűntét, a »Talpra magyar-je«

Megszólt a Rákóczi induló zenet. megdörög az ágyú s az ünnepély véget ért.

Még este vidám beszélgetésre gyűlt össze a hazafias polgárság a 48 as polgári olvasóköri helyiségben s hangzott a dal, folyt a beszéd a régi dicső dolgokról, folyt a fészt szebbnél szebb, lekesebből lekesebb, tartott az öröm egész a reggeli órákig.

Nagy Kálló márcz. 15.

Olyan márczius 15-je talán egyetlenegy városunk sem volt az országban, mint Nagy-Kálló. Már e hó 10. körül az a hír keringett, hogy Kállót a szociálisták fel fogják gyújtani; nemsokára következett rá, hogy 3 vidéki ügyes-bajos ember a bíróságnál azt beszélt, hogy a vidék válamenői falujának eselédje felmondotta a szolgálatot márczius 15-re s ekkor bejönnek Kállóba az adóhivatal s telekkönyv megsemmisítése s gyújtogatás végett. Ezeknek határára félelem lepte meg a város lakosságát, e félelmet szászorosan növelte azon hír, — hogy a takarékpénztár igazgatója állítólag fenyegető levelet kapott; (milyet már ezelőtt hónapokkal tőbben kaptak.) ezekből kifolyólag egy század katonaság érkezett meg márczius 14 reggel. Ahg, hogy megerkeztek, egy gyanus egyént a bíróság és adóhivatal őrzésére kirendelt csendőrség letartóztatott. Ki fennen beszélt, hogy ő azért jött be Kállóba, hogy az alkalmas pillanatot kiéste azon jeladásra, melyre a vidéken levő szociálisták Kállóba betérjenek a hivatalok s a takarékpénztár megsemmisítése végett. A járásbírósnak adatott át, hol a hozzáintézett kérdésekre büszkén szintén azokat mondotta s magát balkányi születésű Győry Józsefnek nevezte meg.

Ennek tudatára izgalom lepte meg a várost. Katonaság, csendőrség minden utcán őrt állt. A lakosság kezdette a padlásról élelmi szerét s terményeit pinczéjébe, verembe, kamrájába lehordani.

Nagy félelem s tepelődés között viradt fel márczius 15-ére. A zászlók nem úgy, mint máskor, — csak gyéren lengenek a hazákon. Az egyesületek már az előző napokon lemondottak minden ünneplésről. Egyedül csak a ref. egyház és iskola készült ünnepelni. Előző vasárnap a szószékrol a templomban, utóbb pedig meghívók által toborzott hallgatót az ünnepre. 8 órakor megkondultak a harangok. A nép seregestől ment a templomba. Az iskolás gyerekek szívök felett nemzeti színű kokárdát viselve, — tanítóik vezetése alatt jelentek meg. A nagy templom csaknem zsúfolásig megtelt közönséggel. A gyülekezet énekének elhangzása után Görömbei Péter lelkész-esperes magas képzettségrol tanuskodó, költői kifejezésekben gazdag, művészileg előadott imával adott hátat Istennek, hogy hazánk ujja születésének 50-ik évforduló napját meghagyta érne. Minek elhangzása után a »Hymnust« énekelte el a gyülekezet felállva. Ezután mint isk. széki elnök az ünnepelet megnyitotta s felkérte G á s p á r Gyula ig. tanítót, hogy a már megállapított program szerint, az ünnepelet vezesse. Ki is az urasztalához lépett s széles körűtekintéssel megirt munkájában esetelt, méltatta a márczius 15-ét, az azt megelőző és azt követő napokat, hónapokat. Mi aztán a gyermekek osztályonként hazafias összhangzatos dalokat adtak elő szavatokkal felváltva. Majd S z a b ó Antal tanító szavalt a ez alkalomra irt költeményét, melyet holnapi számunkban közlünk. Ezután G ö r ö m b e i Péter lelkész-esperes, mint isk. széki elnök egy igen hatásos beszéd kíséretében bezártnak jelentette az ünnepelet. A közönség a »Szózat« éneklésével hagyta el a templomot.

Alig oszlott el a közönség, félre vert harangok zúgása ütötte meg fülét. Mindenki kétségbe esve, kiabálva szaladt . . . tűz van, tűz van.

Es csakugyan az volt. Számesz Márk színjen, Beretöy János földbírtokos, tak. pénz. titkár istállója, mellék épületei, s Deme István kereskedő hazának egy része lángokban állt. Minden mozogható ember az utáshoz látott, s a tűzoltóság megerkezése után — nemsokára a tovább terjedés meg volt akadályozva.

Mindjárt megerednek a beszédek a tűz keletkezése eröl, egyik a szociálisták művének, a másik a véletlennek tartja. A Beretöy János eselédje azt mondja, hogy ő látott egy embert a Számesz udvararól kiszaladni, a mikor a tűz annak színjében fellobbant, s ebből kifolyólag majd a bíróság lesz hivatal a igazságot kideríteni. Az igaz, hogy ott valami számítás volt, mert az a legzsúfoltabb része Kállónak s mikor gyuladt szél is fújta.

Délben mindenek daczára — igaz, hogy lehangolta lelekkel, — bankett volt. A tak. pénztár Dr. Beinér Miklos vezérigazgató indítványára megvendégelte a kaszinó helyiségében a még élő 48-as honvédeket, kik között előzőleg érdem jelek osztattak szét.

Este szintén az volt a nevezett helyen, a kaszinó tagjai s a polgárság egy része tartotta. Honfias tőzsolokban nem volt hiány, de a hangulat nem olyan volt, mint máskor.

A körmenet helyett a katonaság csapatai járkáltak az utcán, az imitt-ammott ki vilagitott ablakok alatt nem a közönség hazafias beszéde hallott, hanem a csendőrök léptei és fegyvereik csörgései.

Igy ünnepelte N.-Kálló márcz. 15-ének 50 éves jubileumát. A sok mende-monda jarja, meg a félelmet neveli s rettegésbeu tartja az egész várost.

Visszaemlékezés 1848 márcz. 15-re.

Irta és a debreczeni földműves iskola ünnepén felolvasta **Péterffy József.**

Végre, hogy teljes legyen nemzeti nyelvünk diadala, V. Ferdinánd nevében Ferencz József főherczeg is 1847 november 17-en magyarul nyitotta meg az országgyűlést Pozsonyban.

Képzeltető, hogy az öröm és lelkesedés mily nagy volt, hisz nem hallották a magyar

rendek századok óta a magyar királyt magyarul beszélni.

Ez az országgyűlés a nádori méltóságra István főherczeget emelte, minek megtörténte után az országgyűlés a királyi beszédre adandó válasz megszerkesztéséhez fogott. A vélemények ezen irat tartalmára nézve nagyon elterök és nagyon élesek voltak egymással szemben.

A conservatív párt köszönetet akart szavazni a királynak, hogy az országgyűlést magyarul nyitotta meg. Azonban ezzel az ellenzék nem elégedett meg, hanem Kossuth Lajos szvetése alatt, ki akkor Pest követe volt, — felvette e harcot a conservatív párttal szemben.

Miután a conservatív párt a maga felirati javaslatát előterjesztette, Kossuth állott fel szólásra. Ékes szözlása egész erejével kívánta hogy a parlament minden tartózkodás nélkül mutasson rá az ország sérelmeire, kérje jogai biztosítását, kívánjon sereleimeire, kérje a királytól a szabad-lvü változtatásokra nevez Kossuth pártja nevében a conservatív párttól eltérőleg készített egy felirati javaslatot és azt benyújtotta a parlamentnek elfogadás végett.

A pártok kemény harcot vívtak a felett hogy vajlon a conservatív párt javaslata vagy pedig a szabadelvü ellenzék vitessek a királyhoz. Végre is az ellenzék győzött s az elfogadott javaslatot felküldte a főrendekhez. Itt is nagy vita fejlődött ki a felirat felett, melyben a nemzet életkérdései voltak lerakva. Itt azonban a többségben levő kormánypártiak elhuktatták a javaslatot. Azonban az alsó ház szabadelvü ellenzéké nem csüggedt el. Kossuth egy hatalmas beszédet tartott s indítványba hozta, hogy a képviselőház ne törődjék a főrendekkel, hanem a javaslatot egyenesen küldje fel a királyhoz, mint a nemzet kívánságát.

Az indítvány merész volt s csakugyan azt a többség most nem fogadta el s így nem is juthatott a királyhoz. Azonban mig tovább mennénk, tegyük egy futólagos pillantást Franciaország azon időbeli állapotjára, mikor nálunk a rendek a pozsonyi országgyűlésen a királyhoz küldendő felirati javaslat felett vitatkoztak.

Az 1789-i nagy forradalom s az 1830-i júliusi felkelés szabadságot adott a franciaia nemzetnek, de ezt most nem vette figyelembe Fülöp Lajos kormánya. Franciaországban az a kormányos szabadságot elnyomtak, a veszt-szejt arisztokratákat kiváltásokban részesítették, a munkas osztályt kizsákmányolták, a polgári jogok gyakorlatát megszorították, a ver és pénz adót fecsérelték, az önérdeknek, az elnyomatásnak, a haszonlesésnek tert engedtek, egy szóval az önkény uralmat ismét diadalra juttatták. A szabadságszerető francia nép, melyet Napoleon dicsőséghöz szoktatott volt, nem tűrhette tovább a raktió uralmat. Az 1847-ki országgyűlésen az ellenzék győke-res reform változásokat kívánt. A miniszterek Fülöp Lajosnál szóba hozták a reform kérdést de a király azt mondta, később darabokra vágatni magat, mint valamely reformot meg engedni.

Hogy miért kívánt a franciaia nép reformokat, elég világosan fejezik lezt ki Odilon Barrot franciaia képviselőnek 1847 febr. 22-én a parlamentben mondott ezen szavai: »A kormány Franciaország érdekeit külföldön elárulta, az alkotmány elvét meghamisította, a közhivatalokat áruba bocsátotta, az álladalmi pénzügyet megrongálta és a polgárok jogait megsértette.«

Mint hogy a kormány az ellenzék politikai gyűléseit betiltotta, az ellenzék ugnyvezett reformlakomákra gyűlte össze. Ámde a kormány a gyülekezés ezen módját is betiltotta, miért a nép a tanulóssággal együtt tüntetéseket rendezett s folyton kiabálta az utcákban: »Le Guizot! (Guizot) a miniszterelnökkel! Eljen a reform! A lázadásnak forradalom lett az eredménye.«

Az utcán a nép és katonaság szembe állt egymással. A nép torlaszokat emelt. Egy ilyen torlaszt akart éppen a katonaság meg

ostromolni, mikor egy 10 éves fiú zászlóval kezében felment a torlaszra s elszántan kiáltott a katonasághoz: »Ez a ti zászlótok! Lőjétek, ha van bátorságotok!« A nép halál megvetéssel állt a fegyverek csöve elé. A katonaság rálöni habozott.
(Folyt. köv.)

A debreczeni szállodások és vendéglősök által f. évi márczius 3-án tartott táncvigalmán felülfizetők névsora.

Légszesz gyár Debreczenben 21 frt 06 kr.
Első magyar R. T. sörfőzde Kőbánya
Törlei és Társa Budapest, Krály sörfőzde R. T. Kőbánya, Mihálovics Jenő, Aron Miksa, Fürst Ödön, Szabó Kálmán, Milecker Lajos, Weichinger Károly Debreczen 10—10 frt.
Garai Testvérek Versecz, Csap József Nyiregyháza, Skergula Istvan Kassa, Seres Marton Kassa, Meizler Janos Esztergom, Leitner Mihály, Kovács Árpád, Rosenberg Lidia, Papp László, Lamprecht Frigyes, Jonás Gyula, Glück Adolf, Boldoz István, Glück Lipót, Hauer Bertalan, Erdélyi Gyula, Vilmos Lajos, Bornyász József, Kovácsics Ignác, ifj. Kaszanyiczky Endre, ifj. Csanak József, Fisch Lajos, Alter Sandor, dr. Benedek János, Surányi Sandor, Lami Mihály Debreczen 5—5 frt.
Kaufmann Lipót, Elsner Henrik, Grósz Mór, Nemeth András, Klein Mátyas Debreczen 4—4 frt.
Gr. Keglevics utódai Promontor, Garai Ignác, Csap, Moskovicz Károly Munkács, Mezei Mór Bátor, Lovassy Karoly tanácsnok, Rosenberg Simon, Neumann Sandor, Márkus Jenő, Krausz Kálmán, Klacsmár Károly, Rosenberg Adolf, Erdőssy Károly, Mohai Sandor, Gondár Lajos, Winkler Mihály, Hoffmann és Kronovitz, Halász Izidor, Kropf Izidor, Halász Mihály, Rosenberg S., Peter Pal, Deutsch Ignác, Kiss Adolf, Schwacz Dániel, Dr. Lefkovicz, Stahlherger Péter, Kovacs Dezső, Kardos László, Biró Sandor, Spornai Gyula, Király Gyula tanácsnok, Mészáros Janos Debreczen 3—3 frt.
Steier Gyula, Parti Ferencz, Debreczen 250 — 250
Weizsmann Ignác Nyiregyháza, Diósi Agoston Ungvár, Első tokaji cognacgyar, Szabó Zsigmond, N. N. Kovács Mihály, Medgyaszay Sandor, Polgári András, Felegyházi János, Csokonai Nyomda R. T., Gervai Adolf, Rosen Gyula, Csat Zsigmond és fia Mózes Miklós, Moskovitz Dezső, Rosenberg József, Nagy Ida ref. ovónő, Ullmann Károly Sapsón Istvan, Janátka Alajos, Békés Lajos, Svéd Márton, Groszmann Bertalan, Weisz Endre, Berger Kálmán, Rosenberg Dezső Törő Imre, Klein Jakab, Stern Jakab, Moskovicz József, Nagy Lajos, Nagy Jakab, Schöffler Géza, Szelesovics Ferencz, Fischer Adolf, Dézsi Lajos, Fejér Manó, Feher Sandor, Krausz Karoly, Aidási Mihály, Lám Sandor, özv. Rochodi Györgyné, Horváth András, Rex József, Knöpfier Béa, Weisz Matyas, Hankus Karoly, Kiss Lajos, Dankó Mihály, Schwarcz Izsó, Steiner József, Dr. Rózsa Mór, Dr. N. N. Kátz Lajos, Kaszás Ferencz, Blatner Gyula, Blatner Kálmán, Fehér Sandor, Keki Sandor, Potyanti József, Dr. Bruner Lajos, Csernak József, Kemény Janos, Sandor Ferencz

Riedl Antal, Hanna Ferencz, Oláh Karoly tanácsnok, Kovács János, Márkus Miksa, Némethi Lajos, Privitzer József, Debreczen 2—2 frt.
Kanzler József 1-60.
Markus Ferencz, Kolossa Ádám, Bitu József, Kállay Ferencz, Miksa Béla, Steiner János, Groszmann Samu, Papp Lászlóné, Margitai Róza, Linbék Irma, Kozma Elek, 1-50—1-50
Eszdt József, Simonffy István, Gáspár Imre, Riesz Lipót, Antal Vincze, Tóth Kálmán, Kovács Pál, Németh Gábor, Kovács Károly, Rosenberg Ernő, Váray József, Tesch József Juhász Sandor, Csernak Jolán, N. N. Lengyel Ilés, Steiner Izidor, Klein Józsefné, Schöpfer Ede, Schwarcz Hermann, Tóth Imre, Goldstein Henrik, Möldner József, Fischer Paula, Papp Gyula, Vig János, Heller N. Rózsa Lajos, Klein József, Rósenfeld Lipót, Dalmi H. Dr. Czako, Jakobovicsné, Grünvald Gyula, Stern József, Csűrök Balint, Paulik Endre, Schönfeld Ignác, Jármy József, Psoer Károly, Ungvári József, Nagy Balint 1—1 forint.
Schwaczé: Istvánné, Weisz Sandor 50—50 kr.
Összesen: 569 fét 16 kr.
Fogadja a »Bika szálloda bértől társaság« az augsburgi légszeszgyár tek. igazgató-sága: végre a felülfizetők leghálásabb köszönetét a vigalmi bizottságnak.

CSARNOK.

Az agglégényclubb titkára.

Irta: **Zivuska Andor.**
(Folytatás.)

Hanem lásd milyen más az ilyen szerelem Igen az ily nemes igazi szerelem, mint az a könnyelmű Don Juan-i fajta, az bátorra, szinte vakmerővé tüzel az embert szerelme tárgyához, ez ah! ez nem pajtás! Ez féltékeny, ez gyávává alkot semmire való mód felénkbe, gyávává.
Képzeld, jó félve, hogy utolszor láttam. S most itt vagyunk nemde, mind egy betelepsz már? Ő itt van nem messze, levon jó pár óra, hol ő lakik innen, az első fatucska ehhez a községhez; és én mind időig még egyetlen egyszer sem kerestem fel sem.
Igen ejelente, mikor ki sem látja, e kis lámpa mellett órákon keresztül elnezegetem e keskeny kicsi képet, az ő arca masát, de hogy lóra üljek aztán felkeressem s a tulajdon égő szemébe nézek? No már ahhoz pajtás nincs természetem egy csöpp sem!
— Par óra csak innen, hol ő lakik? mondod vagott Tarkóvy most barátja szavába s izgatottan rántott egyet atilláján. A legelső falu ehhez a községhez? Nem mondanád meg hol?
Berky ekkor újra mosolyogni kezdett:
— Te, Te vén asszony Te, hát oly kíváncsi vagy, azt is szeretnéd már most tudni, hol lakik e lányka? Jól van no ne félj na! Te neked megmondom. Te tőled úgy sem kell egy csöppet sem félnem hogy valami miképpen eludvarlod tőlem, az agglégényclubbnak a kelnők jelöltjétől csak nem félek talán, hogy riválissá leszek.

— Nos hát Keresztszegen: Székely Keresztszegen!
— Székely Keresztszegen; ismétlé Tarkóvy — arzába harapva.
Berky aztán lassan előkereste a keskeny kis arczképet, az asztal fölkéből, hova az előbb azt nagy sietve rejté s boldog elégedett tekintetét vetve még egyszer a képre, e szavakkal nyujtá azt a főhadnagynak:
Nézd e remek arcot; ez itt az ő arca. Ugy-e remek gyermek?
Tarkóvy úgy érzé, remeg egész lénye a mint a kép után nyujtá a kezét ki s mikéntha az arczát a vér odahagná, — érezé hogy sáppad.
— Nos? Mit szólasz hozzá — kérde Berky újra — ragyogó szemekkel mosolyogva, — barátját.
Tarkóvy erőt vett izgatottságán most s a képre tekinté; valami jól eső meleg érzés markolt hevesen dobogó szívébe e perczen s felkorbaeset a vert onnan arczába s villámokat gyujtott szép sötét szemében.
— Berky: Szóltt aztán lelkes boldog hangon — hevesen megrázva barátja jobb karját — Komolyan oly nagyon bele vagy szerelve a szép kis Marcsába, Szentgródy Marcsába. No ez derék látod! Bizton szeret ő is. Szép pár lesz valóban belőle s belőled.
De pajtás, megengedj! Nem azért jöttem ám éjfélután hozzád, hogy a kis leánykának szép arczocskájában gyönyörködjem nálad; — Egy igaz baráti szivességet jöttem pajtás kérni tőled!
Berky igazított zubbonyán egyet s kiegyenesedve hanyag tartásából, szíárd hangon szóltott:
— Teljesen a szolgálodra állok!
Tarkóvy arczára meg sötétebb pir futott, mint a minő előbb lehelődött; arra s szén vedélytől hallká fatyolozott hangon csupán annyit mondott:
— Berky, ha szeretsz még, az unokahugod kérd meg a számomra!
Berky akaratlan egy lépést tett hátra s olyan felét akart kérdeni az ajka; ha nem-e csupán a füle hallott rosszul de a nagy örömi szívet megragadta nem engedé meg, hogy szó jöjjön ajkára.
Mikor aztán szóbeli válasz helyett keklére szoritá Berky a barátját, valami olyfélet gondolt el magában.
— Lám! Lám! Milyen furcsa, különös az élet és ép ez az ember mondta volt neki jó fél évvel előbb, miért nem lesz tagja az agglégény clubna, ez az ember mondta akkor, a szemébe: hogy egyszer még sirva fog így szólni hozzá: Tarkóvy, Tarkóvy! Miért nem hallgaték rád, ha rád hallgattam volna bizony nem követtem volna soha el a szőnyu boldonságot, kogy megházasodtam!
Szeptember 15-én deli egy órakor a nagyhadgyakorlat végűtközeten is lefujták a kürtöt.
A fáradt lovakon ülő kék ruhás ezred kürtösök megkaptak a várva várt parancsot, ajkaikhoz emeltek a kürtöt s tele tüdővel harsogták el azon a nagy gyakorlat legutolsó hadmozdulatát is befejező, recsegő hangn lefuvást.
Vége öv.

Selyem-basztruha 8 frt 65 krtól

egész 14 frt 65 krig egy teljes öltözékhez való szövet — Tussors és Shantung

3

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, koczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. Magyar levelezés.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben, (cs. és kir. udvari szállító).

A ki praktikus, az vegyen

olyan gyapjuszövetet öltönynek felöltőnek, egyenruhanak és öltözékeknek, mely tartós és színvalódi és a mely a viselesnél bevalik. Ilyeneket szállít a legkisebb méter mennyiségben, magánosoknak is, valódi nagybani gyári árban.

Raktár cs. kir. szab.
finom posztó és gyapjuszövet gyáraknak
Moriz Schwarz Zwittau, Mähren

Ujdonság urának tavaszi és nyári öltönyök, kammgarn, Cheviot, Loden és egyenruha szövetek a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig. Szetküldés utánvétellel. — Nemtetsző visszavételük. Minták, melyek nem rendelhetők okvetlen visszaküldendők.

Megbízható vető magvak

ajánlunk

a legjutányosabb árak mellett

Deutsch Albert és Fia

Hatvan-utca 1096.

Lóhere és Luczerna magvakat tisztítani és arankamentesíteni felvállalunk.

P SERHOFER J. vértisztító labdaccai

azelőtt „Általános labdaccai” név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdaccai erős hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna.

Evtizedek óta ezen labdaccai általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerekből készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdaccai háziszereit ajánlották minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint epezsavarok, májbajok, kólika, vértelések, aranyér, bélletlenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajoknál is: így sápkóránál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdaccai oly könnyen hatnak, hogy a legesélyesebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

Ezen vértisztító labdaccai csak a **P serhofer J.-féle** az „arany birodalmi almához” oltalmazt győzserházban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a. készítették valódi minőségben s egy 15 szem labdaccait tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag melyben 6 doboz tartalmazatik 1 frt 5 kr-ba kerül.

Az összeg előzetes beküldésénél (mi legjobban posta-utalványon esz-közöltetik) bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr., és 10 csomag 9 frt 20 kr-ba kerül.

N. B. Nagy elterjedésük következtében ezen labdaccai a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis P serhofer J.-féle vértisztító labdaccaikat követelni és csakis azok tekintetűk valódiaknak, melyeknek használati utasítása a P serhofer J. névaláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdaccai fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hoztak intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon meggyőzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdaccaikat egyszer használta, meg vagyunk gyógyozva, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án
Tisztelt P serhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön felülmúlhatatlan vértisztító labdaccaiból utánvétellel. Fogadjá ez uton is legmélyebb köszönetemet labdaccai csodahatásáért.
Maradok teljes tisztelettel
Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.
Tekintetes ur! Isten akaratára volt, hogy az ön labdaccai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: En gyermek ágyban meghűltem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdaccai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van hogy ezen labdaccai engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáláltak.

Knifcz Teréz,
Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.
Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondóm ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető öt éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdaccaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.
Legfőbb tisztelettel
Weinzeittel Jozefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1893. márcz. 7-én.
Tekintetes ur! Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdaccaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésem kifejezni ezen labdaccai értéke felett és azokat, ahol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használatára Önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel
Hahn Ignác.

P SERHOFER J. Bécs, I., Singerstrasse 15. sz.

Védve védjegy által. Védjegy utánzása szigorúan büntetettik.

gyógyszerész zum goldenen Reichsapfel

Bécs, I., Singerstrasse 15. sz.

Gottschdorf, Kohlbach mellett, Szilézia, 1886. okt. 8.
T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdaccaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdaccainak köszönhetem, hogy egy gyomorhajót, mely engem öt éven át gyötört megszabadultam. Ezen labdaccai nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel
Zwickl Anna.

Bernhardi alpesifü liqueur Bernhard W. O.-tól Bregenzben. 1/4 üveg 2 frt 60 kr., 1/2 üveg 1 frt 40 kr., 1/3 üveg 76 kr.

Amerikai közsvénykenőcs gyors és biztos hatású legjobb szer minden agybántalom, tagszagatás, ischiás, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzágatás stb. stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Angol csodabalzam, P serhofer J.-től egy üveg 50 krajczár.

Fagybalzsam P serhofer J.-től. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve 1 köcsöggel 40 krajczár bérmentve 65 kr.

Stoll-féle Kolaprapreparatumok. Kitűnő szer gyomor és bélbetegségeknek.

Kola-Elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr., 1/4 liter 85 kr.

Golyva balzsam, P serhofer J.-től kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 krajczár.

Élet-eszencia (prágai csöppek) P serhofer J.-től, megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszere, üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 rt.

Utifünedv, P serhofer J.-től egy általánosan ismert kitűnő háziszere, hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, egy üvegeske 50 kr., 1 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Tannochinin hajkenőcs, P serhofer J.-től Évek hosszú sora óta vala a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz, Stendel tanártól. Útés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukac, sebes, vagy gyuladt mell vagy más ily bajoknál mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégly 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só Bulrich A. W.-től, kitűnő háziszere a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Ezen itt felsorolt készítmények kivül, az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerelhetők. — Postán megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a P serhofer J. névaláírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben a főpostával szemben.